

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 4—
» Nemčijo . . . » 5—
» ostalo inozemstvo . » 6—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 10 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave po 20 h za 1 cm². — Za male o glase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravníštvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvó lista »Mir« v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnohranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVI.

Celovec, 17. avgústa 1917.

Št. 33.

Mir mogoč ?

Naš presvitli vladar je proglasil besede: „Mir hočem.“ Narodi so z velikanskim navdušenjem sprejeli to veselo oznanilo, ki so ga iz ust naših državnikov že dolgo pričakovali, pa zaman. Besede, izgovorjene od vladarja, so pokazale takoj svoj uspeh. S tistim trenutkom takorekoč so iz sovražnih držav nasproti Avstro-Ogrski prihajali novi glasovi, iz katerih je bilo jasno spoznati: Po cesarjevih besedah so sovražniki izpremenili svoje mnenje in načrte o Avstro-Ogrski; prej so govorili o naši državi samo tedaj, kadar so razpravljali, da jo hočejo razdeliti. Sedaj pa prihaja od njih neprikríta volja, da bi z nami sklenili mir. Še več! Angleški zunanji minister Balfour je v spodnji zbornici izrekel pomembne besede: „Kako boste Avstro-Ogrska in Nemčija rešili svoja notranja vprašanja, ki si jih morate sami in nihče drug rešiti?“

Že samo te, od angleškega državnika izgovorjene besede pomenijo velikansk korak bliže miru. Monarhiji se prizna pravica, da sama uredi notranje razmere, spore med narodi; pove se pa obenem tudi, da se to mora zgoditi.

Skorajšen mir je mogoč le, če iščemo mi in sovražniki to, kar imamo še skupnega in na tem naprej zidamo. Če bomo povdarjali vedno samo to, kar nas loči, če bomo videli pri njih samo to, kar je slabega, za nas nesprejemljivega, ne bo nikdar prišlo do miru na podlagi medsebojnega sporazuma, ampak bo prišel mir tedaj, ko bo vse drobno . . .

Pri sovražnikih vidimo torej nedvoumno razpoloženje za mir z Avstro-Ogrsko. Z nami bi se torej hoteli pogajati. Monarhija je torej tista, ki bi mogla posredovati tudi med Nemčijo in sovražniki. To ne bo šlo lahko, ker je nasprotstvo med sovražniki in Nemčijo silno ostro, toda beseda dá besedo, in želja po miru je tudi v sovražnih deželah neutešljiva. Tudi na Angleškem!

Podcenjevati se tudi ne smejo prizadevanja sv. očeta za mir. Sv. oče so izdali zopet sledeči oklic svojemu državnemu tajniku Gaspariju:

„Narodom smo pokazali edino pot, kako naj poravnajo svoje spore, da bo vsakemu posamezniku koristilo. Začrtali smo temeljne črte, na katerih se mora zgraditi trajni bodoči red držav. Rotili smo jih v imenu Boga in človeštva, naj opuste misli na uničevalno vojsko in naj sklenejo pravično in pošteno pogodbo. Skrbnega našega glasu, s katerim smo vabili, naj se konča sedanja strašna svetovna vojska, samomor Evrope, niso poslušali. Žalostni potop človeštva narodov, ki se vojskujejo, je prodril še višje; potegnil je v svoj strašni vrtinec vojske še druge dežele in pomnožil svojo uničbo in morijo. Kljub temu se naše zaupanje ni zmanjšalo. V neizrekljivem trpljenju našega srca in v najgorenjših solzah neprestano upamo, da ni več daleč tisti srečni čas, ko se bodo smatrali za brate človeški otroci istega očeta. Neznosno trpljenje narodov je samo po sebi povzročilo, da se viharno zahteva mir.“

Naj Bog Odrešenik v nedoseženi dobrotljivosti svojega srca povzroči, da bodo zmagali v srcih vladajočih sveti za popustljivost in da se ne bodo v zavesti si svoje odgovornosti pred Bogom in človeštvom upirali narodom, ki kličejo, naj se sklene mir.“

Kdo bi mogel še zanikati, da mir ni mogoč? To možnost je ustvarila ruska revolucija na sovrážni strani, na naši strani pa odkrite besede našega ljudskega vladarja.

Kljub temu pa prav resno dvomimo, ali bodo znali naši državniki izrabiti ta ugodni trenotek? Zunanji minister grof Czernin je pokazal veliko sposobnosti in si je pridobil več ali manj zaupanje narodov monarhije, ki ga njegovi predniki niso uživali. Toda to zaupanje je zadnji čas

začelo padati. Že samo Dobernigovo priznanje, da zasluži zunanji minister grof Czernin popolno zaupanje Nemcev, nas v tem dvomu močno potrjuje. Politiki kakor je Dobernig v vseh merodajnih krogih uživajo žal še vedno ugled in oporo, kakor ju nikdar ne zaslužijo. Merodajnim krogom zadoštuje, če slišijo iz ust Dobernigove stranke, da je „državo ohranjujoča“ in so takoj na kolenih pred njo. Mi pa pravimo: Kdor se protivi, ustreči opravičenim željam slovanskih narodov monarhije, ta državo slabo podpira in ovira mir; prevzema torej strašno odgovornost, pa bodi ta nemški Nationalverband ali državnik, ki je njegov somišljenik.

Veleindustrijec Meinl na Dunaju je imel v „Avstrijski politični družbi“ 20. julija govor, v katerem je rekel, „da se pri nas neki odbor že peča s propagando za mir. Po sedanjem položaju bi mogli delati le za mir brez odškodnin in aneksij. Razmere v drugih deželah da so boljše kakor pri nas. Angleška da je še nezlomljena. Podmorska vojska da ni izpolnila pričakovanj, ki so jih imeli do nje. Edina ovira, ki je na potu takojšnjemu miru, da je Nemčija. Naši pretesni odnošaji do nje da nas ovirajo, da z entento ne moremo doseči častnega miru. Ker vsakdo je sebi najbližji.“

Naj o tej Meinlovi izjavi kdo misli kakorkoli, čudno je, da je predsedstvo nemškega Nationalverbanda tako ostro nastopilo zoper Meinlove besede, da je vsakdo sebi najbliže. Ali to ni res? Kakšni stebri naše države pa so ti, ki nočejo biti najbližji svoji lastni državi?

Cesar hoče mir, narodi ga hočejo, tudi nemško ljudstvo; in mir ni nemogoč, če se Nemci in Madjari postavijo na stališče deklaracij slovanskih strank v parlamentu z dne 30. julija in s tem dokažejo, da res hočejo zagotovljeno, močno in neodvisno monarhijo.

Še en glas iz vojske.

Resnica je podlaga pravice, laž podlaga nasilja in krivice. Kdor hoče pravico, mora stremeti za resnico in najprej nji pomagati do veljave. Kdor hoče delati krivico, vzdrževati nasilje, posega po laži, da se z njo odene, olepša svoj pravi krivični namen.

En primer. Tisti, ki bi radi iztrebili Slovence na Koroškem, tajé njih pravo število in ime, češ: ti niso pravi Slovenci, ampak „bindišarji“; lažejo o nezanesljivosti vseh, ki so zavedni Slovenci in se upirajo potujčenju; obrekujejo vsakogar, ki se trudi pomagati slovenskim Korošcem k zdravemu napredku, češ: ta „moti mir“, mir tistih, ki bi radi na tihem zatrlí slovenstvo v deželi, ki je bila pred tisoč leti cela slovenska.

Jasno je, da tudi v tem oziru velja beseda sv. pisma: Resnica vas bode osvobodila! Če hočemo doseči kot narod, ki vse svoje težke dolžnosti do države od pamtíveka zvesto in vzgledno izvršuje, svoje naravne in postavne pravice, moramo najprej skrbeti, da bo svet znal resnico o nas, naših težkih razmerah, naših opravičenih željah in zahtevah. Ali bi bile mogoče n. pr. krivice, ki so jih morali naši najboljši možje trpeti v zadnjih letih, če bi bili smeli mi resnico razkrivati, resnico govoriti in pisati pred svetom? Ali bi se nahajali sredi Koroške živeči akademiki v dobri veri, „da se začena slovensko ozemlje šele na Kranjskem pri Radovljici?“ In — ali bi hoteli še nadalje ti, sicer dobrohotni, a po lažnjivih statistikah in opisih o narodnostnih mejah, odnošajih, ciljih itd. napačno poučeni, podpirati nasilno, grabežljivo in farizejsko narodnostno politiko tistih, ki „rešujejo nemštvo“?

Hvala Bogu, pa tudi našemu pravicoljubnemu cesarju, napočil je čas, ko se sme po neznosnem prisiljenem molku več ali manj odkriti in oznanjati resnica. Kakor vihar je podrl glas o resnici

v državnem zboru stavbo laži, na katero se je opiralo vsakršno nasilje treh let. Resnica je odprla vrata pravici, ki je podlaga držav. Kako nam je odleglo, ko so trgali naši poslanci in njih severni in južni bratje laži in fraze o naših razmerah, o naši enakopravnosti. Toda niso še odkrili cele resnice, niso še razkrinkali vseh fraz, s katerimi slepe razni nasilniki in pohlepneži sebe, sipljejo pesek v oči, vlivajo vodo v vino lahko vernim in nepoučenim; s katerimi izkrušajo izbiti prvobojevnikom za naše pravice orožje resnice iz rok in jih očrniti pred narodom, češ, da slabo, škodljivo zastopajo pravice in potrebe ljudstva.

¶ Nekaj takih fraz je „Mir“ zadnji čas že razkrinkal. Tako tisto, da slovenski možje-volilci doma in v vojski obsojajo nastop naših poslancev za naše pravice; in ono, da tlačenih narodov ni, ampak da ima tudi koroški Slovenec vse pravice.

Tudi mi imamo svoj ponos, svoj čut časti in smatramo za krivico, če se čete, v katerih ne tvorimo Slovenci velike večine, v javnosti hvali kot nemške. Voljno trpimo in umiramo za cesarja in domovino, ne maramo pa trpeti in umreti pod tujim imenom, zlasti še, ker se to, kar je v največjo čast in zasluženje slovenskega naroda za državo, po izkrivljenih statistikah izrablja od naših narodnih nasprotnikov v škodo nas samih. Saj so že tako dosti nemilo prizadeti vsi, ki ne znajo armadnega jezika, ker veljajo za manj uporabne. Koliko bolj navdušen bi se še slovenski vojak boril, če bi ga mogli ali hoteli navduševati vodniki v njegovem materinem jeziku!

Tisti možje pa, ki stavljajo našo edinost nevede ali pa iz hinavske globe voditeljem slovenskega ljudstva za zgled, igrajo nehvaležno vlogo. Mi smo poklicani molče boriti se za državo, naši poslanci pa imajo dolžnost, z jezikom in peresom

poganjati se za pravice in koristi ljudstva, ki ga zastopajo. Mi branimo državo pred njenimi zunanjimi nasprotniki, oni so izvoljeni, da branijo ljudstvo pred notranjimi oškodovalci. V korist državi je, da mi ne govorimo kot vojaki, a v škodo naroda in države bi bilo, če bi molčali zastopniki ljudstva, kaj ljudstvo potrebuje od države, za katero njega sinovi trpe in padajo. Tudi ne potrebujejo narodi le kruha, ampak tudi svobode, da morejo živeti in se narodno razvijati na zemlji svojih prednikov. Če si drugi narodi laste pravico do tujih zemelj in iztegajo oborožene prste po sosednih pokrajinah, sme veliko bolj vsak, tudi naš narod, po postavnih potih, delati za svojo ohranitev na svojih tleh, ki so se že tako v teku trinajststo let skrčila za polovico na račun zemlje-lučnih sosedov. Zato mi vsi, ki se sredi naporov in nevarnosti vojske živo zanimamo za delovanje naših ljudskih zastopnikov, kliče mo le-tom: ne strašite se nobenega dela in boja v do-sego pravic naroda, ki ga zastopate, ne bojte se zamere tistih, ki bi nas radi razdedinili, ampak mislite, da boste po vojski dajali odgovor nam, ki se molče borimo za srečnejšo bodočnost v habsburški državi združenih Slovencev.

Poslanci o prehrani in rekvizicijah.

(Dalje.)

Vitez pl. Moraczewski (Poljak): „Avstro-Ogrska kot celota je imela zase vedno dovolj živil in je zmiraj ostalo še nekaj za izvoz; iz vse monarhije so izvažali tako žito kakor tudi živino. Delavcev smo imeli pred vojno preobilno, iz monarhije so se zelo izseljevali. Ne bom se motil, če cenim število izseljencev na leto 800.000, in povdarjam, da so v letih 1913 in 1914 izseljevanje umetno zajezili, tako da so delavske moči ostale v deželi v izobilju. L. 1914 smo imeli velike zaloge; v Galiciji smo imeli izredno dobro letino; imeli smo polne žitnice in upanje na zelo ugoden pridelek krompirja. Sena smo imeli posebno dosti. Ravnotako je bilo na Ogrskem. Torej v teh dveh deželah, ki redite vso monarhijo, je bila l. 1914. dobra žetev. L. 1915 in 1916 je manjkalo delavcev. imeli smo pa kak milijon vojnih ujetnikov, toda ostalo prebivalstvo je z večjim trudom povečini nadomestilo pomanjkanje delavcev. Razentega je od l. 1915. v naših rokah južni del poljskega kraljestva, južni del Volinije, potem Srbija, od l. 1916. Romunija; od l. 1915. so naša velika žitna polja na Ogrskem in v polovici Galicije izven vojnega ozemlja. Ne bi bilo treba torej, da smo v taki stiski, da govorimo o prehrani kakor o lakoti. Le nespamet je današnji položaj zakrivila.

Ni tako, kakor je rekel ekselencia minister Höfer, da so živila iz poljskega kraljestva služila potrebam armade. Narobe, živila so bila povečini, ko so jih uropali, prodana špekulantom. Ti so živila spravili v Nemčijo (pritrjevanje), v tisto Nemčijo, ki nam je sedaj v letu 1917, kakor je ekselencia povedal, pomagal; špekulanti so živila tudi na licu mesta prodali, za živila pa so dobili štiri-, pet- in šestkratne cene. Iz enega okraja v drugega je bilo prepovedano prevažati živila; niso napravili dveh gospodarskih okrajev kakor v Avstriji (!) ampak toliko gospodarskih okrajev, kolikor je v poljskem kraljestvu sploh okrajev. Dovož iz enega v drugega ni bil dovoljen; zato je bilo v tem okraju krompirja več kot treba, je gnil ali zmrznil, v onem kraju pa prebivalstvo strada in razsaja legar in bolezniki lakote.“

Centralna vlada je zlasti v naši deželi gospodarila roko v roci z armadno upravo. Videli smo gospodarstvo armadne uprave na pr. pri železnicah. Če nas minister tolaži, da je za uvoz krompirja uredil prevozni urad, v katerega je sprejel gospode od prevoznega vodstva, sem v najhujši skrbi, kaj bo s krompirjem. Prepričan sem, da ne bomo imeli krompirja. Videli smo, kako je prevozno vodstvo na železnici gospodarilo, kako je v začetku vojne, v Galiciji na vsa vprašanja kolodvorov, ki so bili od sovražnika ogroženi, odgovorilo: „Le nič se ne bojte, ostanite na licu mesta.“ Nobenih priprav za evakuacije prevoznega vodstva ni naredilo, nobenih ukazov za evakuacijo ni izdalo in je prepovedalo, da bi kdo zapustil postajo, predno pride za to povelje. Posledica je bila, da je 1500 kilometrov železniške proge z vsem železniškim materijalom, z vsemi lokomotivami in vagoni vred prešlo v roke sovražnikom.“

„Se-le potem so sklicali poslansko zbornico, ko so vse zapravili, in sedaj zbornica te kontrole noče sprejeti.“

Posl. List (krščanski socialc iz Nižjeavstrijskega): „Glede rekvizicij smo na Nižjeavstrijskem imeli posebno prednost. Najprej je prišel ukaz,

oddati, po županu, potem je prišla politična oblast, je zopet zapisala, merila in tehtala. Potem smo dobili visok obisk, vojake z ostrimi patronami (čujte! čujte!) in nazadnje še financarje. Če naj to ljubezen in patriotizem kmetskega prebivalstva pospešuje, ne bom razpravljajal.

Denes je kmet na slabšem kakor pred 48. letom. Tedaj so kmetje oddali eno desetino, devet desetin pa so ohranili zase. Danes je narobe. Potem pa še kmeta slikajo kot izkoriščevalca in skopuha. Za vse kmetske pridelke so uvedli najvišje cene. Za oves 28. vin., zdrob, pleve pa, ki se prodajajo, stanejo 42 vin. Za lepi ječmen so nastavili ceno 28 vin., zadnjega pa smo morali plačevati s 56 vin.“

„Zanimivo je, da smo v naši državi vedno le poljedelci druge vrste. Ogrska ima vedno višje cene. Vrhtega imamo še centrale, o katerih je skoro že vsak predgovornik govoril. Sedanje centrale zaslužijo tisoče in še več in nazadnje se pravi, da tisti vse podraži, ki prideluje. Vojska je napravila mnogo milijonarjev. Vprašam Vas, poznate kmeta, ki je v vojni postal milijonar? (Zelo dobro!)“

„Zastopam okraje, kjer so napravljali tudi zakope, in sicer Krems in Tulln. Tu so res vrgli denar skozi okno. Uničili so svet in gozdove, izdali milijone, mučili ljudi in živali, na gore so dali vse zvoziti in pri tem smo se vpraševali: Za božjo voljo, če so Rusi že tako daleč, jih tudi potem ne bomo zadržali. Veliko denarja je stalo in so še ljudje, ki jim še niso plačali; vzeli so jim njive in travnike, dali pa niti krajcarja!“

Posl. dr. Matakiewicz (Poljak): „Kmetje pravijo, da je čisto naravno, da mora kmet prodati žito, ker potrebuje denarja za obleko in obuvalo, žita pa vendar ne more prodati in odstopiti pod pridelovalno cen. Če mora sam plačati za 1 meterski stot otrobov 44 K in 1 meterski stot žita odstopiti za 32 K, če mora plačati za konjsko delo na dan 40 K, za par črevljev 80 do 100 K, potem so sedanje žitne cene čisto prenizke in se morajo brezpogojno zvišati, če se noče povzročiti, da bodo kmetje nehali pridelovati.“

Posl. Eisterer (krščanski socialc iz Zgornje Avstrijskega): „Pri nas so ravno zadnji čas rekvirirali seno in to nas je posebno bolelo, ker smo imeli zelo malo sena; marsikateri bajtar ali bajtarica je morala dati zadnji stot sena, ki ga je potrebovala za svojo kravico. Pač pa so porabljali seno, da so krmili jelene! Ali bi ne bilo bolj praktično, da bi bili jelene postrelili, namesto da so jih krmili. Revnejši ljudje bi bili dobili meso poceni, naši živini bi bilo prizanešeno in mnogo pritožb bi bilo izostalo. Na Zgornje Avstrijskem se ozemlja za lov še vedno pomnožujejo; marsikatera lepa planina, kjer se je prej pasla živina, je sedaj izpremenjena v lovsko ozemlje.“

Omenilo se je tudi razmerje med nami in Ogrsko. Za nas so določili na mesec in glavo 10 do 11 kg žita, na Ogrskem pa 15 kg. Vprašamo: Ali ogrski kmetje več delajo kakor mi? Ne verjamem.

Potem je treba oddajati jajca in sicer v velikih množinah. Odkod naj vzamemo jajca? Vlada bo že morala skrbeti, da dobimo take kure, ki živijo in nesejo, ne da bi jedle.

Na Zgornje Avstrijskem smo doživeli, da je bila kupljena živina dvakrat tako drago prodana, da je trgovec ali vnočevalnica za živino imela velikanski dobiček. To ne gre, tega ne moremo kar tako sprejeti.“

Narodni svet.

Kdor malo pozna državno upravo po slovenski domovini, vidi žalostne razmere. Vse višje državne službe med Slovenci so zasedene po tujcih, celó na Kranjskem, le nižji uradniki so sinovi našega naroda, zlasti v obmejnih kronovinah. Pri nas na Koroškem niti ta mesta niso lahko dostopna za Slovence, niti uradni sluga ne more nihče postati, kdor ne pljune prej svoji materi v obraz in postane renegat. Grdo je to, žalostno je to, in vlada je tista, ki pod pritiskom nemških nacionalcev to ubogo in pošteno slovensko paro demoralizira.

V političnih krogih na Slovenskem se je že zdavno mislilo na ustanovitev narodnega sveta, in na Koroškem je ta misel prodrla globoko v ljudske mase, v zadnjo hišo zavednega slovenskega kmeta in zavednega slovenskega delavca. Saj so razmere po narodnem svetu naravnost vpile!

Toda med političnimi strankami, zlasti na Kranjskem, so bile politične razmere tako napete, da ni bilo mogoče niti misliti, da bi se mogel organizirati narodni svet iz vseh strank. Zato se je v vrstah pristašev Ljudske stranke porodila misel, strniti vse enakomisleče stranke po slovenskih kronovinah in tako nadomestiti narodni svet. Ta misel je rodila Vseslovensko ljudsko stranko.

V. L. S. se je razvila v ugledno politično stranko, toda narodnega sveta ni nadomestila; koroški Slovenci smo čimdalje bolj opazovali, da smo slejkoprej v uradniškem vprašanju navezani več ali manj le na svojo „moč“. Niso bili krivi tega posamesni idealni odborniki, ampak manjkalo je za to smisla v vodstvu. Saj je v tej dobi celo na Kranjskem zasedel mesto predsednika deželnega sodišča Nemeč. Kdor hoče videti posledice te izgubljene postojanke, naj vpraša slovensko uradništvo na deželnem sodišču, kjer niti privatno ne smejo med sabo govoriti slovensko.

Zakaj navajamo to? Nimamo namena rekvirirati. Pač pa je potrebno o tem izpregovoriti jasno besedo, ker je slovensko časopisje objavilo poziv za ustanovitev narodnega sveta. „Straža“ je že 11. junija objavila spodbuden članek, ki je našel odmeva v drugih listih. Sedaj je objavil lep članek o tem tudi „Slovenec“, ki je zato, da naj V. L. S. kot najmočnejša stranka na Slovenskem vzame stvar v roke in jo izvrši. Vse stranke naj bi bile zastopane v narodnem svetu po proporcu. Soglašamo. Toda ker nam gre za nekaj resnega in uspešnega, ne morda za kako prazno ime kake nove ustanove, ki bi zopet spavala in morda vsled svojega spanja vzbudila splošno nezadovoljnost, razdružila sedanjo narodno edinstvo in tako le škodovala namesto koristila, zato vprašamo: Ali vživa sedanje vodstvo Vseslovenske ljudske stranke pri vseh slovenskih strankah za to potrebno zaupanje? Ali je sploh možna ustanovitev narodnega sveta pod patronanco voditelja V. L. S., ki je ravno vsled narodnih vprašanj, ki jih bo imel reševati narodni svet, od koroške organizacije dobil nezaupnico?

Eno je jasno: Ves slovenski svet je za narodni svet. Torej naj vstane! Izvesti pa more to le mož, ki vživa splošno narodno zaupanje v teh vprašanjih. Tega — to vsakdo ve — sedanji vodja V. L. S. nima. Ostane torej dvojna možnost: Ali vzame zadevo v roke mož iz V. L. S., ki vživa splošno zaupanje, ki pa od V. L. S. kot njen voditelj ni legitimiran. Gre to? Ali pa sedanji načelnik V. L. S., gosp. dr. Šusteršič, izvaja vendar že konsekvence iz izrečene mu nezaupnice, upoštevajoč splošno veljavna načela politične dostojnosti.

Kako je z vojsko.

Naša protiofenziva v Romuniji severno od Focsani je uspešna. Močni romunski in ruski protisunki so bili dosedaj brez uspeha. Vzhodno od Črnovic se Rusi še trdovratno upirajo in so mestoma poizkušali s protinapadi. Na soški fronti deluje pretrgoma silna artiljerija. Na francoski fronti se vršijo ljuti boji na Flandernskem, kjer Angleži zaman naskakujejo nemške postojanke. Tudi francoski napadi so bili brez uspeha.

Politični pregled.

Jugoslovanski klub in vlada.

Seja parlamentarne komisije Jugoslovanskega kluba se je vršila dne 7. avgusta. Predsedoval je načelnik dr. Korošec in so se je udeležili še poslanci Fon, dr. Krek, dr. Laginja, vitez Pogačnik, dr. Rybář in dr. Smodlaka. Kot gosta sta bila navzoča člana dr. Sumarič in dr. Dimovič, člana bivšega bosansko-hercegovskega sabora.

Parlamentarna komisija je najprej jasno in določno naglasila, da Jugoslovanski klub vztraja dosledno na svoji deklaraciji z dne 30. maja 1917. Od načel v tej izjavi, ki tvori naš jugoslovanski državni program, ne odstopi Jugoslovanski klub nikdar in pod nobenimi pogoji ali morebitnimi pritiski. Ako so nemški listi v odsotnosti kluba in tudi le parlamentarne komisije ali predsedstva pisarili vse mogoče trditve o vstopu v vlado ali o sodelovanju pri takoiimenovani delavni večini, so bila vse to le prazna ugibanja. Jugoslovanski klub ni dal za vse tako pisarenje prav nobenega povoda.

Velik del razprav so zavzele neustavne razmere v Bosni in Hercegovini, kjer vlada še popoln absolutizem.

Kakor v Bosni in Hercegovini tako tudi v ostalih jugoslovanskih deželah avstrijske državne polovice ne opažamo še prav nobenih izprememb na bolje. Še vedno vlada povsod isti stari, vsemu našemu narodnemu življenju popolnoma sovražni vladni sistem. Zdi se povsod, da vlada tu nemški Volksrat in njegovi eksponenti. Še so na svojih mestih isti deželni predsedniki, namestniki in glavarji, proti katerim je Jugoslovanski klub povzdignil svoj glas odločnega protesta, oprtega na neopravičenih dokazih. Dokler ne izginejo ti nositelji sovražnega nam sistema, ne more biti govora o kakršnemkoli sodelovanju Jugoslovanskega kluba.

Narodne avtonomije v dosedanjih deželnih mejah Jugoslovanski klub ne priznava, ne sprejema.

Naglašalo se je tudi, da bi Jugoslovanski klub nikdar ne mogel sodelovati pri kakem takem parlamentarnem ministrstvu, v katerem bi tvorili jedro zastopniki nemškega Nationalverbanda. To z ozirom na vesti, da bi mogli vstopiti v parlamentarni kabinet kar štirje člani Nationalverbanda.

Ako bi pa bilo imenovano uradniško ministrstvo, v katerem bi zasedla dva jugoslovanska uradnika dva portfelja, bi se to zgodilo pač docela brez sodelovanja Jugoslovanskega kluba. Umevno je pač le to, da bi Jugoslovanski klub z drugačnimi čustvi stal nasproti vladi, v kateri bi bila dva Jugoslavana, nego je stal prej nasproti vladam, v katerih še nikdar nismo imeli zastopnika.

Kar se tiče ostalega razmerja do vlade in takoimenovanih državnih potreb, si pridržuje klub politiko proste roke.

V tem smislu je sestavljen tudi uradniški komunisti, ki vsebuje tudi sledeč odstavek: Dalje je dr. Korošec poročal o dogodkih v Pragi: Parlamentarna komisija je izjavila svoje globoko obžalovanje zavoljo povsem neutemeljenih napadov in sumničenj enega dela češkega časopisja proti zastopnikom Jugoslovanskega kluba, konstatiral pa je, da vsled tega dogodka ni bilo nobene izpremembe v dosedanjih odnošajih med Jugoslovanskim klubom in Češkim Svazom.

Vesti iz sovražnih držav.

V septembru se bo vršila socialistična konferenca v Štokholmu. Za udeležbo se je izrekel tudi angleški socialist minister Henderson, pod pogojeim, da konferenca ne bode obvezna, ampak samo posvetovalna. Njegov predlog je sprejela velika večina angleških socialistov. Henderson je podal nato kot minister demisijo, ki jo je Lloyd George tudi sprejel.

V francoski armadi se kažejo močni znaki vojne utrjenosti in upori. Vojaštvo želi samo mir. Iz Londona poroča Reuterjev urad: Srbska družba na Angleškem je na čast srbskemu ministrskemu predsedniku Pasiću v Londonu priredila zajutrek, ki so se ga udeležili tudi državni podtajnik za zunanje zadeve lord Cecil, poslanika Grške in Romunije in drugi. Lord Cecil je v svojem govoru rekel: Zgodovina Srbije med vojno je bila slave polna žaloigra. Naložila je zaveznikom dolžnosti, ki niso manjše kakor glede Belgije. Doseči moramo za njena trpljenja njeno popolno obnovitev. Pasić je izrekel zahvalo srbskega naroda angleškemu narodu, ki se bori za svobodo malih narodov. Nemčija govori o častnem miru. Časten mir se da zagotoviti samo, če se osvobodijo vsi v jarmu Avstro-Ogrske nahajajoči se narodi, če dobi Francoska povrnjeno Alzacijo in Lotaringijo, če izvrše Italijani združenje s svojimi še nerešenimi brati, če bo izvršeno združenje Srbov, Hrvatov in Slovencev, če bodo zedinjeni in neodvisni Čehi in Slovaki, če bo rešeno poljsko in malorusko vprašanje.

Lloyd George je prišel po zajutreku in je rekel: Popolna obnovitev brez zadržka je prvi mirovni pogoj. Angleži podajo Srbom še enkrat prijateljsko roko. Skupno hočemo hoditi skoz vojno do konca. — Pariški „Journal“ pa poroča, da se je na londonski konferenci Lloyd George izrekel proti temu, da sprejme ententa v svoj program ustanovitve enotne Jugoslovanske držve.

Dnevne vesti.

Rojstni dan Njega Veličanstva cesarja se bo 17. avgusta po celi državi obhajal. Vsi narodi bodo pošiljali k Vsemogočnemu vroče molitve, da blagoslovi mirovna prizadevanja ljudomilega cesarja in obvaruje našo slavno državo.

Brezmesni dan 17. avg. je povodom cesarjevega rojstnega dne od oblasti odpravljen in tudi 18. avgust odpade kot nadomestni brezmesni dan.

Ljudska kuhinja v Celovcu oddaja od 16. t. m. naprej tudi moškim gostom mesečne karte.

Samomor. Emil Ubl, c. in kr. vojaški intendat v p., se je 12. t. m. ustrelil na svojem stanovanju v Celovcu. Zadel se je v srce. Samomorilec je bil star 74 let. Truplo bodo prepeljali v družinsko grobišče na Žihpolje.

Živila za tobak. Skrajno potrebno je že, da se uredi prodaja tobaka. Pri trafikantih denar ne igra vloge, tembolj pa mast, moka, jajca — živila. Kdor ima zamenjati take reči, dobi vse, tobak, smotke — vse, kar srce želi. Kdor pa nima takih dragocenosti, je pa revež; z največjo silo dobiš morebiti kakšen zavojček tobaka ali kako smotko. Zaraditega je res čas, da se poseže tukaj s krepko roko vmes.

Posl. dr. Krek je v splošni zvezi kmetijskih zadrug predlagal, da se zmanjša število konj pri višjih oficirjih. Polkovniku sedaj na pr. pristojna 6 konj.

„Unser Kronprinz.“ Iz beljaškega okraja nam poroča slovenski posestnik, da so v Beljaku v izlozbi za naprodaj slike nemškega cesarjeviča z napisom „Unser Kronprinz“. Mož pravi, da to vendar ni naš kronprinz in se zgraža zavoljo takega napisa. Če bi na razglednici bil napis: „nemški kronprinz“, potem bi bil s tem zadovoljen. Mož ima popolnoma prav!

Vlč. g. Joža Svaton piše našemu uredniku iz Opočnega na Češkem: Naznamim ti, da je mojemu triletnemu trpljenju vendar enkrat tudi konec in sem prost, ker je moja konfinacija tudi enkrat preklicana. Prihodnji mesec na svidenje! Srčne pozdrave vsem bralcem „Mirovim“!

„Slovenska Matica“ prosi vse svoje prejšnje poverjenike, naj se nemudoma oglase in ji sporoče, ali so še voljni, opravljati poverjeniške posle. Ako niso, jih prosimo, naj nasvetujejo primerne naslednike.

Za pogorelece v Pečah v območju c. in kr. 10. armade nabrana zbirka znaša 16.857 K 21 v. Prištevisi že prej priobčeni dar armadnega poveljstva je bila od vojaške strani dosedaj nabrana lepa zbirka 17.857 K 21 v.

„100.000.“ Z dežele nam piše mož iz naroda: Da se upirajo štajerski nemčurji deklaraciji jugoslovanskega kluba, je smatrati za nekaj čisto naravnega. Kritični moment uresničenja pride in mora priti in kam hočejo potem ti ljudje? Živi ne morejo v zemljo, med narodom kot izdajice živeti je neznosno in nemogoče, na Pruskem jih pa tudi ne marajo, posebno, ker jih je „100.000“. Pravi Ahasveri! Zato zadnji obupni odpor. Naj velja kar hoče! Izdali so svoj narod, zatajili svojo domovino, svoj najdragocenejši biser — materni jezik, goljufali samega sebe in svet, zato izgubili svoj značaj. Kdor pa izgubi svoj značaj, je zmožen vsakega zločina, tudi tega: „zlagati se svojem cesarju v obraz.“

Pisma iz ujetništva. Izšla je zbirka pisem, ki so jih pisali avstrijski vojni ujetniki na Ruskem in v Sibiriji. Pisma so iz vseh mogočih taborov, da je mogoče dobiti pregled o stanju ujetnikov. Zbirka pisem, ki je izšla v nemškem jeziku, je izdana v korist Avstrijski družbi Rdečega križa za avstrijske vojne ujetnike v Rusiji in Sibiriji ter vojnopomožnim uradom c. kr. notranjega ministrstva. Izšle ste dve izdaji; navadna 10 K, elegantna 25 K in se naročajo na naslov: Die Vertriebsverwaltung der „Briefe aus der Gefangenschaft“, Dunaj, IX, Peregringasse 1 in pri vseh podružnicah Rdečega križa.

Požar v Zadoleh. V Zadoleh pri Porečah ob jezeru je v noči 9. avgusta nastal požar. Začelo je najprej goreti seno vdove Terezije Raušer poleg hleva. Najbrž je vrgel tja kak kadilec ostanek cigarete, ker je hlev tik ob potu. Kmalu se je vnel hlev in nato hiša. Hiši in gospodarska poslopja so pogorela tudi posestnici pri pd. Drahašniku in posestniku Keferju pd. Samicu. Tereziji Raušer je zgorelo šestero goved in ena ovca ter vsa oprava in krma. Keferju je zgorelo eno tele, ena koza in vsa krma. Vsa škoda znaša do 110.000 K, posestniki so bili pa zelo nizko zavarovani. Pri gašenju sta se Jakob Kefer in njegova mati hudo opekla.

Šmarjeta pri Velikovu. (Padel je) na bojišču 28. julija in bil pokopan v Rajblu Albin Frank pd. Brankov Albin. Bil je pošten krščanski fant in prav priden hlapec. Pa tudi pri vojakah je bil priljubljen, kakor kaže pismo, ki ga je njegov nadporočnik pisal očetu, namreč: „Včeraj popoldne smo izgubili našega ljubelega tovariša Franka. Granata ga je zadela vsled prav nesrečnega slučaja in storila njegovemu življenju nagel konec brez bolečin — pač edina tolažba, ki jo še imamo ob smrti tako mladega, pridnega vojaka, kakor je bil Frank. Izrazim Vam in vsem znancem dragega nam mrliča najiskrenejše sočutje. Zagotavljam Vas, da bo vsa 1. kompanija od poveljnika do najmlajšega moža ohranila dobrega tovariša Franka, ki ga je izgubila na tako žalosten način, vedno v najboljšem spominu. Albina Franka bodo pokopali na pokopališču v Rajblu pri Trbižu, in se bodo njegove reči poslale domačim. Ostanem najudanejši Gustav Fleischmann, nadporočnik.“ Letos četrti padli vojak iz naše župnije.

Želinje pri Velikovu. (Krajevni shod) Marijinih družb se je v nedeljo 5. avgusta prav lepo izvršil. Udeležilo se ga je okrog 80 družbenic, želinjskih, šentrupertških in tinjskih. Častiti g. dr. Arneje, ki je pomagal že dopoldne, je govoril popoldne v cerkvi o Mariji, naši dobri materi, in pozneje v družbeni sobi o dekliskem poklicu. Vse na le njemu lasten način, nadrobno, jasno, poljudno in prepričevalno, pa tudi vmes nedolžnošaljivo, da so bile solze v očeh in smeh na ustnah. Hvala in plačilo mu od Boga za ves trud! Spre-

jetih je bilo tudi nanovo pet družbenic v želinjsko Marijino družbo. Dekleta, ohranite v spominu zlate nauke, ostanite zveste Mariji in družbi in pridobivajte še drugih!

Iz Globasnice. V nedeljo 29. julija se je v tukajšnjem obč. uradu vršila dražba za občinski lov, katerega so od prejšnje najemnine v znesku 550 K pognali na 2700 K, posebej pa še izrezke (enklave) 540 K, tako da pride lov na 3240 K. Zdržal ga je trgovec Černy iz Celovca. Posebno pozornost pa je pri tej priliki vzbujal po svojem vedenju žoneški upravitelj kneza Rosenberg, gosp. Joža Hey. G. Hey se trenutno menda ni zavedal, da smo kmetje preživeli dobo pred l. 1848 in smo samostojni.

Šmihel nad Pliberkom. Četudi so današnji dnevi večinoma prepojeni s tugo in žalovanjem, vendar še prisije včasih žarek tihega veselja v človeško srce. Sicer le v omejeni obliki, a radovali smo se 6. t. m. prav iz srca z našim uglednim posestnikom velike Najberžejeve kmetije, Jožefom Mlinarjem, ki je ta dan v cerkvi svete Heme stopil s svojo izvoljenko, blago Pečnikovo Ivanko iz Št. Lipša pred oltar, da jo odvede po sprejemu svetega zakonskega blagoslova kot tovarišico življenja na svoj dom. Sv. zakon je blagoslovil č. g. župnik Štefan Sakelšek. Lep je bil dan in blagodejno so obsipali jasni solčni žarki zemljo, ko smo stopali po sv. opravilu po hribu nizdol proti Pečnikovi hiši, kjer nam je skrbna roka nevestine matere, preblage Pečnikove gospodinje, pripravila izborno kosilo, in pač vsem nam se je budila v srcu iskrena želja, da naj bi tudi srečnemu novoporočenemu paru sijali vse življenje jasni dnevi zakonske sreče, prepojeni s svetlimi žarki veselja in zadovoljnosti. Na mnoga leta!

Medgorje. (Smrt — nesreča.) V soboto, dne 11. t. m. smo zagrebli 84-letnega cerkovnika Mihaela Sibica pd. Mežnarja. Od svoje mladosti je zvesto opravljal službo cerkovnika. Dasi v visoki starosti, je bil še zmiraž čil. S. m. v. l. — V nedeljo popoldan, dne 12. t. m., so se v zabavo vozili s čolnom pd. Rutarjevi trije otroci, čolnič je vozil pd. Ležancov Simon Lesjak, vojak na dopustu, prostovoljni strelec. Kar se mu prevrne čoln in vsi so bili v valovih Drave. On sam in dva otroka, fant in deklica sta se rešili, najmlajša 6letna Jerica Šturm pa je izginila v valovih. Dozdaj še trupla niso dobili. Stariši pazite na otroke in ne pustite jim k vodi, taka igrača je prenevarna!

Sv. Križ nad Črnečami. (Porcijunkulo) smo letos, kakor naznanjeno, obhajali posebno slovesno kot 12. vojnomirovno pobožnost. Že na večer je došlo mnogo romarjev in je bil zvečer pri krasno okrašenem milostnem oltarju slovesni pontifikalni blagoslov. Ganljivo je bilo videti, kako so v svetli noči ljudje po stari romarski šegi prenočevali deloma v cerkvi, deloma po trati okrog nje. Drugi dan so se pričela sveta opravila na vse zgodaj in je bil obisk iz bližnjih kakor tudi zelo oddaljenih krajev Koroške in Štajerske naravnost ogromen. Pridigovali so: zvečer č. g. Šimen Kotnik iz Velikovca, zjutraj č. g. Iv. Hornböck iz Možice, pozno č. g. Mirko Volčič iz Brezna. Sv. maš se je darovalo 14, sv. obhajil je bilo 720. Slovesno pontifikalno sv. mašo s „Te Deum“ je opravil mil. g. opat dr. Odilo Frankl iz Št. Pavla, domači pevski zbor pa je pod vodstvom g. kaplana o. Benedikta Krakarja proizvajal lepo mašo Jos. Gruberja. Kar najlepše je minul prekrasni milostni dan in gotovo prinesel obilo duhovnih sadov živim in mrtvim. — O Marijinem Imenu, dne 7., 8. in 9. septembra, bode tu zopet slovesna tridnevna.

Ojstrica. (Pogorelo) je dne 2. avgusta pri p. d. Petriču. Zažgal je neki otrok, škoda je velika. Gospodar je pri vojakah.

Francè Brandner:

Tri leta so minila.

„Oblaki so rdeči. Koliko že v tem času
Kaj nek pomenijo? ..“ preteklo je krvi,
Na vasi fantje peli koliko v tuji zemlji
so žalostno tako. — jih večno spanje spi!

Tri leta so minila, Oblaki so rdeči.
odkar pozval jih car, Kaj nek pomenijo?
tri leta so minila, Na bojnih se poljanah
kar bojni vzplal požar. krvi napili so.

V Lublinu, dne 28. malega srpana 1917.

Koroški gospodar.

Prijava lesa. Deželna vlada je dne 9. avg. 1917 razglasila na podlagi § 9 minist. odrebe z dne 10. aprila 1917 drž. zak. št. 160 o uredbi lesnega prometa glede prijave lesa: 1. Prijaviti les so dolžni: posestniki gozdov in drugi posestniki

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Pavličeva
ulica
št. 7.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

lesa kakor, posestniki žag, lesni trgovci, rudarska podjetja itd., ki imajo v gozdu ali na svojih obratnih mestih v zalogi posekan les, naveden pod točko 2 in v tam navedeni najmanjši množini, ali ga tam shranjujejo. 2. Prijaviti so dolžni zaloge celih okroglih debel, obtesanega in nacepljenega lesa in surovega, ne struženega (pobljenega) blaga z žag. Prijaviti pa so dolžni le zaloge najmanj 300 metrov dolgega lesa ali drv z najmanj 300 metrov v prostoru. 3. Zalog, s katerimi posestnik ne more razpolagati, ker jih je zahtevalo vojaštvo, ni treba prijaviti, ravnotako ne zalog, ki so v posesti države in armadne uprave kakor v posesti javnih transportnih podjetij. 4. Za prijave se morajo porabiti obrazci lesnogospodarskega urada po stanju 31. julija 1917 in najpozneje 22. avgusta 1917 vposlati na lesnogospodarski urad Dunaj I., Reichsratsstraße 11. Obrazci se dobijo pri pristojni politični okrajni oblasti ali po potrebi pri lesnogospodarskem uradu. 5. Kjer popolnoma natančne mere niso mogoče, naj se prijavi kolikor mogoče natančne cenitve na debelo. 6. Kjer ni lastnik tisti, ki prijavi, naj napove ime in naslov lastnika. 7. Prijave zalog se morajo enako vsak mesec in sicer po stanju zadnjega dneva preteklega meseca ponavljati in do 8. sledečega meseca vposlati. Druga prijava v smislu tega razglasa se mora torej s stanjem 31. avgusta najpozneje 8. septembra 1917 vposlati. 8. Kdor prijavo opusti ali poda napačno napoved, je kazniv po § 13. min. odredbe z dne 10. aprila 1917, drž. zak. št. 160. C. kr. deželni predsednik: Lodron I. r.

Najvišje cene za jabolka so za pridelovalca za neizbrano blago 44 K na licu mesta in s spravljajem v skladišče veletržca vred 50 K za 100 kg. Za sortirano blago pa so cene: 1. namizna, večja jabolka, brez pogreška 85 K, manjša 75 K, 2. gospodarska jabolka 50 K in 3. jabolka za mošt 25 K. Veletržci pri preprodaji ne smejo prekoračiti cen: 115 K, 105 K, 78 K, 38 K.

Letošnje najvišje žitne cene. Za raznovrstna žita letošnjega pridelka so določene sledeče najvišje žitne cene in sicer pri oddaji vojno-žitno prometnemu zavodu: Za meterski stot pšenice ali pire 40 K, rži 40 K, ječmena 37 K in ovs 36 K. Za soržico ali mešano žito velja cena, ki je določena za najcenejšo dotično vrsto žita. Kdor odda pšenico ali rž najpozneje do 15. novembra t. l., dobi vrhutega še nagrado po 2 K za vsak meterski stot.

Naprava žganja iz sadja prepovedana. C. kr. urad za ljudsko prehrano na Dunaju je te dni prepovedal napravo žganja iz sadja, to je iz češpelj, bresk, hrušk, sliv ali jabolk. Tudi iz ostankov tega sadja se ne sme več pripravljati žganja. Prepovedano pa je tudi napravljati žganje iz kakega drugega sadja v svrhu napreprodaje žganja. Izjeme se dovoljujejo le za tako sadje, ki je neužitno in ki se ne da posušiti ali predelati v marmelado, to je odpadlo, črivo in gnilo sadje. Tozadevne prošnje naj se vložijo na c. kr. prehranjevalni urad potom Gemüse- und Obststelle, Dunaj, I. okraj, Plankengasse 4.

Književnost in umetnost.

Sv. Arh na Pohorju. To je naslov knjižici, ki jo je spisal profesor dr. Franc Kovačič in se dobiva v Čirilovi tiskarni v Mariboru za 1 K.

Cesar kliče v boj proti domačim sovražnikom. Založila „Sveta vojska“ v Mariboru. Zvezek 5. Spisal Fr. Kovačič. Cena 15 vin.

Spisi Krištofa Šmida. 17. zvezek. Poslovenil p. Bruno Strauss, frančiškan. Vsebuje dve mični pripovedki: „Brata“ in „Različni sestri“. Založili J. Krajec nasl. v Novem mestu. Cena broširanemu snopiču je 1 K, trdo vezanemu 1 K 40 v, po pošti 20 v več. To je zadnji zvezek poslovenjenih spisov priljubljenega mladinskega pisatelja Krištofa Šmida.

Sadno vino ali sadjevec. Navod, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnajmo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. Po najnovejših virih in lastnih izkušnjah za slovenske sadjarje priredil, z 42 podobami pojasnil Martin Humek, deželni sadjarski nadzornik. Cena 2 K 40 v.

Knjiga je izšla ravno prav, da si jo, predno dozori sadje, vsakdo omisli in prečita. Izdelovanje sadnega vina je marsikje velikega narodnogospodarskega pomena. Obeta se nam hvala Bogu dobra sadna letina. Ob takih prilikah preostane mnogo za hrano malovrednega sadja in bi bilo posebno pri današnjih razmerah nedopustno zavreči tako sadje kakor tudi ono, ki je prezgodaj odpadlo. Ker tega sadja svežega ne moremo ugodno porabiti za človeško hrano, ga lahko spremenimo v pijačo. Tudi imamo mnogo puste, za žlahtno sadje neprikladne zemlje, kjer pa dobro uspeva neobčutljivo možno sadje brez obdelovanja in gnojenja; tako dobijo tudi pusta zemljišča svojo vrednost. Vse to sadje se najkoristnejše porabi za sadjevec. Isti gasi žejo bolj nego vino iz grozdja in ne povzroča tiste zaspčnosti in utrujenosti kakor pivo ali celo žganje.

Upamo torej, da smo s to knjigo ustregli domači potrebi in je ta knjiga koristna in potrebna za zboljšanje gospodarskega napredka med Slovenci. Knjigo je spisal večš strokovnjak in bo ostala brez konkurence četudi bo naletela morda na nasprotnike, zlasti med sovražniki alkoholnih pijač. Kljub temu pa smo prepričani, da smo popolnoma upravičeno nvrstili knjigo v našo zbirko pod naslovom „Učitelj za hišo in dom“, ki izhaja v založništvu Katoliške Bukvarne in bo prinašala le koristne spise praktično gospodarskega značaja.

Lastnik in izdajatelj: Gregor Einspieler, prošt v Tinjah.
Odgovorni urednik: Otmar Mihálek.
Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Posestvo z dobro vpeljano trgovino želi nekdo kupiti. Oglasila sprejme upravništvo „Mira“ št. 33.

Kajža na prodaj, prav po ceni, blizu farne cerkve v Kazazah. Več pove lastnik Martin Perbil v Kazazah, pošta Sinčaves, Koroško.

Prodajo se 4 lepe kobile

dve po 3 leta stare, 15 pesti visoke, dve po 6 let stare, 16 pesti visoke. Cene primeroma nizke.

Natančneje pove

Josip Druškovič, trgovec v Slovenjgradcu.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno porbarva. 1 steklenica s poštnino vred K 270.

Rydyol je rožnata voda, ki pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 245. — Povzetje 55 h več. — Naslov za naročila:

Jan. Grollich, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Decimalne tehtnice

do 2000 kg tehtne moči, s štirioglato pruko, ali druge za obesiti s premikajočo utežo; tudi večje za tehtanje vozov in živine; dalje parilne kotlje za kuhanje krme, gnojniščne sesalke, domače mline, mlatilnice, transmisije in razna jermenska kolesa, gepeljne, bencin-motorje ter vse kmetijske stroje priporoča po kolikor mogoče zmerni ceni

Josip Božič, pošta Grafenstein, Koroško. Gospodične ali gospodje, ki si žele kupiti kolo z dobrim pnevmatikom in lahkim tekmo, fino in trpežno, naj zahtevajo cenik.

! Pozor ! Gumijeve cevi

se s „parodontom“ hermetično zgostijo, ni več treba krpati. Karton na poizkušnjo za eno cev proti predpošiljavi K 180 franko. Preprodajalcem popust.

Zimmerl, Možica, Koroško.

Umetna gnojila

prodaja Kmetijska zadruga Račje
(Kranichsfeld), Štajersko.

Preskrbite se zdaj z gnojem, potem ga ne bo več.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.

500 kron

Vam plačam, če moj pokončevavec korenin „Rin-Balsam“ ne odstrani Vaših kurjih očen, bradavico in trde kože v treh dneh brez bolečin. Cena lončku z zajamčujocim pismom K 175, 3 lončki K 450, 6 lončkov K 750. — Na stotine zahvalnih in priznalnih pisem. — Kemény, Kaschau (Kassa), I., poštni predal 12/301 (Ogrsko).

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu je izšla knjiga:

Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovarček.

Sestavila dr. J. Sket, c. kr. vlad. sv., in št. Podboj, c. kr. prof.

Cena v prt vezani knjigi je K 240, po pošti K 250.

Dobi se v vseh knjigarnah.

Daj nam mir, Gospod!

Enoglasna pesem s harmonijem ali orglami. Partitura 35 h pri skladatelju A. Kosi, šolski ravnatelj, Središče, štaj. (V znamkah!) Istotako se dobi pri njem „Nab. ljudske pesmi“ I. in II., znižana cena à 80 h.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Dolniška glavnica: K 10.000.000.

Rezervni zaklad: K 1.500.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun. Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke, promese k vsem žrebanjem.